

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/50/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0019010006
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Dudík
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:0019010006.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Dudíka a sudcov JUDr. Evžena Kelija a JUDr. Miroslava Baňackého, PhD., na verejnom zasadnutí konanom dňa 5. decembra 2019 v trestnej veci obžalovaného E.. E. H., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní prokurátora okresnej prokuratúry a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 30. 4. 2019, sp. zn. 4T/2/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Rozhodujúc vo veci sám, podľa § 322 ods. 3 Tr. por., § 149 ods. 1 Tr. zák., § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 57 ods. 1 Tr. zák. u k l a d á obžalovanému E.. E. H., nar. X. X. XXXX v A. E., bytom E., S. XX peňažný trest vo výške 4.000 (štyritisíc) €.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, u s t a n o v u j e náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov.

II.

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie prokurátora okresnej prokuratúry.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 30. 4. 2019, sp. zn. 4T/2/2019 bol obžalovaný MUDr. E. H. (ďalej len ako „obžalovaný“) uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 10. 7. 2018 v čase okolo 09.40 hod. riadil osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 308, EČ: E.-XXXDY, v E. po ulici J. B. smerom k hotelu D., kde počas parkovacieho manévru zastavil pri pravom okraji vozovky a chystal sa z auta vystúpiť, aby sa presvedčil, či môže cúvanie vykonať bezpečne, pričom na vozidle otvoril predné ľavé dvere v čase, kedy popri ľavej strane prechádzal cyklista D. A., nar. X. X. XXXX, trvale bytom E., D.F. I.. P. XXX/XX, na dámskom bicykli modrej farby nezistenej značky, následkom čoho cyklista narazil bicyklom do okraja otvorených ľavých predných dverí vozidla, spadol na vozovku a utrpel ťažké zranenia, ktorým dňa 25. 7. 2018 v NsP Michalovce podľahol, čím porušil ustanovenie § 24 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

Za tento skutok bol obžalovanému uložený podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. bola určená skúšobná doba v trvaní 16 (šestnásť) mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. okresný súd odkázal poškodeného C. W. H., a.s., L. XX, XXX XX T., IČO : XX XXX XXX s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal okresný prokurátor odvolanie dňa 2. 5. 2019, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 20. 6. 2019 na č.l. 202 - 203, z ktorého vyplýva, že prokurátor nesúhlasí s právnou kvalifikáciou skutku uvedenou v napadnutom rozsudku, nakoľko okresný súd uznal obžalovaného vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák., pričom prokurátor zotrváva na právnom názore, že správne mal byť skutok obžalovaného posúdený tak ako v obžalobe, teda podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. Nesúhlasí s názorom okresného súdu, ktorý svoje rozhodnutie založil aj na správaní nebohého poškodeného D. A. (ďalej len ako „poškodený“), ktorý v kritickom čase jazdil na bicykli, približujúc sa ku vozidlu obžalovaného, ktoré ešte nebolo zaparkované, nakoľko obžalovaný sa ešte len snažil svoje vozidlo zaparkovať pozdĺž cesty a ak by poškodený venoval náležitú pozornosť situácii na parkovisku, tak by musel vidieť, že parkovací manéver nie je dokončený a v prípade venovania náležitej pozornosti zo strany poškodeného mal poškodený obísť vozidlo obžalovaného vo väčšej bočnej vzdialenosti, pretože mu muselo byť zrejmé, že parkovací manéver nie je dokončený a že na vozidle sa môžu otvoriť dvere.

V tomto smere prokurátor poukazuje na skutočnosť, že z vypracovaného znaleckého posudku, ako aj vyhotovenej fotodokumentácie miesta činu vyplýva, že obžalovaný v čase uskutočňovania parkovacieho manévru mal dostatočný výhľad za motorové vozidlo, teda do priestoru, odkiaľ prichádzal poškodený a venovaním náležitej pozornosti pri svojej činnosti by nedošlo k pootvoreniu dverí práve v čase, kedy okolo prechádzal na bicykli poškodený. K rovnakému záveru dospel aj znalec, ktorý vo svojich znaleckých záveroch uvádza, že vodič zastavil auto šikmo a ak by sa pozrel do ľavého spätného zrkadla, tak by cyklistu spozoroval.

Podľa názoru okresného prokurátora na zodpovednosti a zavinení obžalovaného nič nemení ani skutočnosť, že cyklista mohol dopravnej nehode zabrániť, ak by dodržiaval väčší bočný odstup od vozidla, nakoľko bol to predovšetkým práve obžalovaný, ktorý porušil ustanovenie § 24 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z., keďže otvoril dvere a ohrozil tým iných účastníkov cestnej premávky, teda jeho konanie mohlo a malo zásadný vplyv na vznik následku a nie poškodený, ktorý hoci blízko jazdou okolo šikmo stojaceho vozidla, jeho vodiča a ani vozidlo samotné nijako neohrozoval. Obžalovaný svojím konaním porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona a je preto namieste kvalifikovať tento skutok ako prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák.

Na základe týchto dôvodov preto okresný prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o vine a treste a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie s tým, aby okresný súd zaviazal k uloženiu trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidla všetkých druhov.

Dňa 13. 5. 2019 napadol predmetný rozsudok len čo do výroku o treste odvolaním aj obžalovaný, ktoré písomne odôvodnil podaním doručeným okresnému súdu dňa 23. 7. 2019.

Z obsahu tohto odôvodnenia vyplýva, že obžalovaný nesúhlasí s uloženým podmiennečným trestom odňatia slobody na skúšobnú dobu z dôvodu, že takýto trest považuje za neprimerane prísny, vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci, ako aj s prihliadnutím na základné zásady ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák.

Okresný súd mal pri rozhodovaní o uložení trestu prihliadnuť aj na ďalšie poľahčujúce okolnosti. Tieto spočívajú v tom, že obžalovaný sa priznal k trestnému činu a tento aj úprimne oľutoval a taktiež uznal aj uplatnený nárok na náhradu škody, pričínal sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu tým, že dopravnú nehodu oznámil ako poisťnú udalosť a poisťovní dal pokyn, aby uplatnené plnenie z titulu pohrebných nákladov a tiež liečebných nákladov uspokojila v prospech poškodených. Z uvedeného dôvodu mal okresný súd priznať obžalovanému aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k), písm. l) Tr. zák.

Preto navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý výrok o treste a sám uložil obžalovanému samostatný peňažný trest vo výmere, v akej to uzná krajský súd.

Obžalovaný zároveň s odôvodnením svojho odvolania, doručil okresnému súdu aj vyjadrenie k odvolaniu prokurátora, v ktorom uviedol, že okresný súd pri právnej kvalifikácii skutku rozhodol zákonne a správne, pričom svoje rozhodnutie o právnej kvalifikácii podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. logicky odôvodnil. Zdôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa o vine obžalovaného má oporu vo vykonanom dokazovaní, z ktorého možno vyvodiť nepochybný záver o tom, že z technického hľadiska predmetná dopravná nehoda má dve technické príčiny. Prvou príčinou je skutočnosť, že obžalovaný otvorením dverí pre cyklistu vytvoril prekážku a vyvolal kolíziu situáciu. Ďalšou veľmi podstatnou príčinou, ktorá výraznou mierou spoluzavinila vzniknutý následok je skutočnosť, že cyklista nedodržel bezpečný odstup, čím znemožnil zabrániť dopravnej nehode. Ak by cyklista dodržel bezpečný bočný odstup od vozidla, tak pootvorením dverí na vozidle by tieto nezasiahli do koridoru jeho pohybu a k dopravnej nehode by nedošlo. Poškodenému nič nebránilo, aby dodržel bezpečný bočný odstup od vozidiel. Ak by poškodený z technického hľadiska sledoval situáciu v cestnej premávke, mal vedieť, že s vozidlom obžalovaný cúva a preto mohol predvídať, že po zastavení môže obžalovaný otvoriť dvere a tak mal povinnosť dodržať vzhľadom na šírku vozovky bezpečný bočný odstup.

V znaleckom posudku znalca Ing. E. G. je konštatované, že okraj pravej rukoväte bicykla bol v tesnej blízkosti vozidla a k nárazu do dverí došlo, keď boli len nie celkom pootvorené, preto aj uvedený znalec napokon dospel k záveru, že poškodený mohol dopravnej nehode zabrániť, ak by dodržel bezpečný bočný odstup od vozidla. Vzhľadom k uvedenému súd prvého stupňa správne a zákonne rozhodol, keď konanie obžalovaného kvalifikoval ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák.

Preto obžalovaný navrhol, aby odvolací súd odvolanie prokurátora v celom rozsahu zamietol.

Krajský súd na základe takto podaných odvolaní podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým boli podané odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne súd len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil nasledovné.

Okresný súd napadnutým rozsudkom uznal obžalovaného za vinného zo skutku uvedeného v obžalobe, avšak na rozdiel od obžaloby okresný súd daný skutok právne kvalifikoval len ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. a nie ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., teda že obžalovaný inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania.

Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd jednoznačne za preukázané, že obžalovaný svojím konaním síce porušil § 24 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, keď otvoril dvere na vozidle bez toho, aby sa presvedčil, či tým nie je ohrozená bezpečnosť iných účastníkov cestnej premávky, avšak zohľadnil aj správanie sa poškodeného, ktorý sa na bicykli približoval k vozidlu obžalovaného, ktoré v tom čase ešte nebolo zaparkované, ale vykonávalo parkovací manéver a preto sa od poškodeného očakávalo, že obíde vozidlo vo väčšej bočnej vzdialenosti. Poškodený napriek tomu, že vozidlo obžalovaného nestalo zaparkované, ale predná časť vozidla bola mimo rovnobežnej osi ostatných zaparkovaných vozidiel a zasahovala na cestu, predchádzal toto vozidlo obžalovaného v takej vzdialenosti, že keď obžalovaný pootvoril dvere na 10 - 15 cm, tak dochádza ku vzájomnej kolízii. Uvedené konanie poškodeného je tak ďalšou príčinou, ktorá spolupôsobila pri vzniku trestnoprávne relevantného následku, pričom aj v tomto konaní poškodeného treba vidieť porušenie povinnosti poškodeného ako účastníka cestnej premávky v zmysle § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, ako aj porušenie osobitnej povinnosti o cyklistoch, konkrétne § 55 ods. 5 citovaného zákona, z ktorého súd vyvodil, že cyklista má povinnosť dbať na zvýšenú opatrnosť aj v prípadoch, ak predchádza vozidlo po ľavej strane.

Z uvedených skutočností okresný súd dospel k záveru o závažnom spoluzavinení poškodeného na predmetnej dopravnej nehode, a preto kvalifikoval skutok obžalovaného len podľa § 149 ods. 1 Tr. zák. a nesubsumoval daný skutok aj pod kvalifikovanú skutkovú podstatu prečinu usmrtenia uvedenú v § 149 ods. 2 písm. a) Tr. zák..

Krajský súd sa v plnej miere stotožňuje s názorom okresného súdu, že z vykonaného dokazovania je nepochybne preukázané, že na vzniku daného trestnoprávneho následku sa ako ďalšia príčina, popri konaní obžalovaného, podieľalo aj konanie poškodeného, ktorý si nepočíňal dostatočne opatrne a predvídavo, keď nedodrжал dostatočný bezpečný bočný odstup od vozidla obžalovaného napriek tomu, že z okolností prípadu mu muselo byť zrejmé, že vozilo obžalovaného evidentne ešte nie je zaparkované, tzn. že obžalovaný s vozidlom vykonáva parkovací manéver, pričom mal dostatočný priestor na väčší bočný odstup, a napriek tomu išiel popri vozidle obžalovaného tak tesne, že ak by nedošlo k otvoreniu dverí vozidla, poškodený pri nezmenenom smere jazdy by narazil do prednej časti vozidla obžalovaného, čo vypovedal koniec koncov aj svedok H. a toto tvrdenie svedka si osvojil aj znalec Ing. G. na str. č. 26, 27 svojho znaleckého posudku. V tom vidí aj krajský súd významnú mieru spoluúčasti poškodeného na vzniknutom následku, čo podľa ustálenej súdnej praxe môže viesť k záveru, že nie je splnená materiálna podmienka pre použitie vyššej trestnej sadzby napriek tomu, že obvinený formálne porušil dôležitú povinnosť uloženú v ustanovení § 24 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, keď otvoril dvere na vozidle bez toho, aby sa presvedčil, či tým nie je ohrozená bezpečnosť iných účastníkov cestnej premávky. Teda krajský súd dospel k záveru, že okresný súd správne posúdil daný príčinný vzťah, keď prihliadol aj na mieru spoluzavinenia a podiel poškodeného na vzniknutom trestnoprávnom následku, toto aj správne právne vyhodnotil a dospel k správnej právnej kvalifikácii daného skutku obžalovaného.

Krajský súd preštudovaním celého spisového materiálu, napadnutého rozsudku a dôvodov odvolania má za to, že na hlavnom pojednávaní okresným súdom boli vykonané všetky dôkazy v rozsahu potrebnom pre náležité objasnenie veci a spravodlivé rozhodnutie súdu. Výrok o vine obžalovaného, uvedený v napadnutom rozsudku, je založený na náležite zistenom skutkovom stave, okresný súd vyhodnotil jasne a zrozumiteľne všetky dôkazne zistené skutočnosti a dospel k správnym skutkovým záverom, pričom s úvahami a závermi prvostupňového súdu sa krajský súd v plnej miere stotožňuje.

Krajský súd sa na základe vyššie uvedených dôvodov nestotožňuje s argumentáciou prokurátora, obsiahnutou v písomnom odôvodnení jeho odvolania vo vzťahu ku namietanej právnej kvalifikácii skutku.

Krajský súd sa ďalej zaoberal aj odvolaním zo strany obžalovaného, pričom po preskúmaní výroku o treste, krajský súd na základe posúdenia spôsobu spáchania činu a jeho následku, zavinenia, poľahčujúcich okolností, ale najmä s prihliadnutím na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy sa nestotožnil s názorom okresného súdu, pokiaľ ide o uloženie podmienčného trestu odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov so skúšobnou dobou 16 mesiacov. Uvedený trest krajský súd považuje za neprimerane prísny, pričom účel trestu, podľa názoru krajského súdu, je možné dosiahnuť aj iným druhom trestu. Krajský súd prihliadol na to, že obžalovaný je veľmi kladne hodnotený svojim zamestnávateľom, ide o dlhoročného vodiča, ktorý síce má v evidenčnej karte 11 záznamov o spáchaní priestupkov na úseku cestnej premávky, avšak ide o relatívne dlhšie obdobie (prakticky od roku 2006), pričom sa jedná o menej závažné porušenia povinnosti vodiča a napokon sa pričínil aj o odstránenie škodlivých následkov trestného činu.

Uvedené zistenia viedli krajský súd k tomu, že uznal opodstatnenosť dôvodov odvolania obžalovaného a vzhľadom na osobu páchatela a jeho pomery sa ako primeranejší a spravodlivejší javil byť peňažný trest.

Pokiaľ ide o samotnú výmeru peňažného trestu, krajský súd s ohľadom na osobné a majetkové pomery obžalovaného a tiež aj s ohľadom na smrteľný následok za primeraný považoval peňažný trest vo výmere 4000 €, za súčasného uloženia náhradného trestu vo výmere 2 mesiacov. Pokiaľ ide o trest zákazu činnosti, tu sa krajský súd stotožnil s argumentáciou okresného súdu, na základe ktorej nedošlo k uloženiu trestu zákazu činnosti. Krajský súd má za to, že v danom prípade nie je potrebné vylúčiť obžalovaného z vykonávania činnosti vedenia motorových vozidiel, nakoľko zo strany obžalovaného nešlo o tak závažné porušenie zákonom stanovenej povinnosti, aby bolo v záujme ochrany spoločenských záujmov potrebné uložiť tento trest. V tomto duchu sa krajský súd nepriklonil k námietke prokurátora, ktorý v svojom odvolaní žiadal, aby bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti.

Na základe vyššie uvedeného krajský súd vyhovel odvolaniu obžalovaného. Na druhej strane námietky obsiahnuté v odvolaní okresného prokurátora nepresvedčili krajský súd, a preto bolo odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodne zamietnuté.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok
nie je prípustný.